

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 67.200.20 **Leden 2011**

ČSN
EN ISO 659
46 1034

Olejnata semena – Stanovení obsahu oleje (Referenční metoda)

idt ISO 659:2009

Oilseeds – Determination of oil content (Reference method)

Graines oléagineuses – Détermination de la teneur en huile (Méthode de référence)

Ölsamen – Bestimmung des Ölgehaltes (Referenzverfahren)

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 659:2009. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 659:2009. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN ISO 659 (46 1034) z ledna 2010.

Národní předmluva

Změny proti předchozím normám

Proti předchozí normě dochází ke změně způsobu převzetí EN ISO 659:2009 do soustavy norem ČSN. Zatímco ČSN EN ISO z ledna 2010 převzala EN ISO 659:2009 schválením k přímému používání jako ČSN, tato norma ji přejímá překladem.

Informace o citovaných normativních dokumentech

ISO 658 zavedena v ČSN EN ISO 658 (46 1033) Olejnata semena – Stanovení obsahu nečistot

ISO 664 zavedena v ČSN EN ISO 664 (46 1031) Olejnata semena – Úprava laboratorního vzorku na analytický vzorek

ISO 665 zavedena v ČSN EN ISO 665 (46 1025) Olejnata semena – Stanovení vlhkosti a obsahu těkavých látek

Souvisící ČSN

ČSN ISO 542:1996 (46 1030) Olejnatá semena – Odběr vzorků

ČSN ISO 5725-1:1997 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 1: Obecné zásady a definice

ČSN ISO 5725-2:1997 (01 0251) Přesnost (správnost a shodnost) metod a výsledků měření – Část 2: Základní metoda pro stanovení opakovatelnosti a reprodukovatelnosti normalizované metody měření

Vypracování normy

Zpracovatel: Výzkumný ústav pivovarský a sladařský, a.s., IČ 60193697, Zemědělské středisko technické normalizace, Ing. Ladislav Černý

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Linda Zvárová

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 659
EUROPEAN STANDARD
NORME EUROPÉENNE
EUROPÄISCHE NORM Červenec 2009

ICS 67.200.20 Nahrazuje EN ISO 659:1998

Olejnatá semena – Stanovení obsahu oleje (Referenční metoda)

Oilseeds – Determination of oil content (Reference method)

Graines oléagineuses – Détermination de la teneur en huile
(Méthode de reference)

Ölsamen – Bestimmung des Ölgehaltes (Referenzverfahren)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2009-06-03.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

CEN

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 659:2009) byl vypracován technickou komisí ISO/TC 34 „Zemědělské potravinářské výrobky“ ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 307 „Olejnata semena, rostlinné a živočišné tuky a oleje a jejich vedlejší produkty – Metody odběru vzorků a analýzy“, jejíž sekretariát zajišťuje AFNOR.

Této evropské normě je nutno nejpozději do ledna 2010 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému použití, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do ledna 2010.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nelze činit odpovědným za identifikaci libovolného patentového práva nebo všech takových patentových práv.

Tato evropská norma nahrazuje EN ISO 659:1998.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédsko a Švýcarsko.

Toto čtvrté vydání ruší a nahrazuje třetí vydání⁽¹⁾ (ISO 659:1998), které bylo technicky revidováno. Hlavní změnou je zařazení další podkapitoly (podkapitola 8.3.5) o přípravě zkušební vzorku v případě slunečnicových semen. Tento odlišný postup pro slunečnicová semena obsahuje další krok, tj. měření vlhkosti po mletí semen. Toto je nezbytné, aby se zkorigovala ztráta vlhkosti, způsobená zahříváním semen během mletí, způsobeném zvláštní fyzikální povahou slunečnicového semene.

Oznámení o schválení

Text mezinárodní normy ISO 659:2009 byl schválen CEN jako EN ISO 659:2009 bez jakýchkoliv modifikací.

Obsah

Strana

Předmluva 4

1 Předmět normy 6

2 Citované normativní dokumenty 6

3 Termíny a definice 6

4 Podstata zkoušky 6

5 Chemikálie 6

6 Přístroje 6

7 Odběr vzorků 7

8 Příprava zkušební vzorku 8

8.1 Redukce laboratorního vzorku 8

8.2 Předsoušení 8

8.3 Zkušební vzorek 8

9 Postup 9

9.1

Všeobecně.....
..... 9

9.2 Zkušební podíl 10

9.3 Stanovení 10

9.4 "Obsah oleje" z nečistot 11

10 Vyjádření výsledků 11

10.1 Metoda výpočtu 11

11 Preciznost

.....
... 13

11.1 Program mezilaboratorních zkoušek 13

11.2 Opakovatelnost 13

11.3 Reprodukovatelnost 13

12 Protokol o zkoušce 13

Příloha A (informativní) Výsledky mezilaboratorních zkoušek stanovení obsahu oleje 14

Bibliografie 15

1 Předmět normy

Tato mezinárodní norma určuje referenční metodu stanovení hexanového extraktu (nebo petroletherového extraktu) zvaného „obsah oleje“ z olejnatých semen používaných pro průmyslové zpracování. Postup pro slunečnicová semena je odlišný od jiných semen, neboť navíc obsahuje přídatné stanovení obsahu vlhkosti semen rozemletých při přípravě zkušební vzorku.

Tato metoda byla zkoušena na semenu řepky, sojových bobů a slunečnice. Nic však nebrání použití

této metody i u jiných semen pro obchodní účely.

Pokud je to nutné, mohou být čistá semena a nečistoty (viz 9.4) analyzovány odděleně. V případě podzemnice olejné (viz 10.1.6) mohou být analyzována odděleně čistá semena, celkové množství jemného podílu, neolejnaté nečistoty a olejnaté nečistoty.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.